

I samo letimičan pogled na srpsku medijsku scenu pokazuje da se o ženama najčešće govori ili piše u okviru dve rubrike – estradne ili one, još gore, crne. Za žene kao da je rezervisana samo ta linija, od javne scene, vulgarnosti i prostote – časni izuzeci samo potvrđuju pravilo – do hronike o mučenjima i ubistvima, gde su žrtve, po pravilu, ženskog roda.

U obilju estradnih pikanterija, koga je briga za žene koje se bore za egzistenciju, održanje porodice, pomoć deci koju školuju ili starim roditeljima? Ko još da piše o ženama koje pokušavaju da shvate šta to s njima nije u redu kada su baš one na listama za otkaz u firmama gde su koliko juče dokazivale stručnost i znanje? I kojima, nakon prijave na evidenciju Nacionalne službe za zapošljavanje, odmah postaje jasno da za njih na tržištu rada više nema mesta ni interesovanja i da teško da će bilo koja radna kapija više da se otvori.

I PO RODU I PO GODINAMA:

Ko danas da mari za žene koje su u petoj ili šestoj deceniji života, a htele bi i mogu da rade? Na njih ne računaju ni društvo, ni poslodavci, ni tržište rada, samo što od njih i dalje, kao i dok su radile, porodica očekuje pomoć. To što je činjenica da su na tržištu rada diskriminisanе po dva osnova, rodu i starosti, priznata i u Nacionalnoj strategiji za rodnu ravnopravnost 2016-2020, ženama je slaba uteha.

Nezaposlenost među ženama starosti 40 plus 2015. povećana je 2,7 odsto, a kod onih koje su prešle pedesetu procenat je duplo veći – 5,4. Iako čine polovinu radno sposobnog stanovništva Srbije, žene su u manjini na tržištu rada, 15 odsto ih je manje nego zaposlenih muškaraca.

“Zapošljavanje, traženje novog radnog mesta za otpuštene radnike sa iskustvom, posebno žena starosti od 45 do 64 godine, nametnulo se kao trajan, teško rešiv problem. Baš taj, teško rešiv problem, nas je i pokrenuo da se okupimo i pokušamo da bogato profesionalno i životno iskustvo žena, znanje i snagu, vratimo na tržište rada, u stvara-

Otkazi su

Udruženje “Žene na prekretnici” pomaže damama srednjeg i starijeg doba koje su ostale bez posla da se ponovo radno angažuju. Kroz radionice Udruženja obuku prošlo više od sto žena

Piše: Slavka Kovač

Osnivači

Osnivači “Žena na prekretnici” i same su dame “u izvesnim godinama” različitih obrazovnih profila (ekonomisti, pravnici, informatičari, humanitarni radnici). Udružene dobrom voljom, otpuštenim ženama pružaju besplatnu pomoć.

lački potencijal društva”, obrazlaže Miroslava Perišić, predsednica Upravnog odbora Udruženja “Žene na prekretnici”.

PRVA POMOĆ: Svaka grupa polaznica, a do sada ih je bilo četiri, osim zajedničke crte, godina, imala je i svoje specifičnosti – obrazovni profil, (ne)sklonost ka preduzetništvu, socijalni, bračni status...

“U proteklom, jesenjem ciklusu imali smo 25 polaznica prosečne starosti 55 godina. Pedeset odsto ih je završilo fakultet, u velikom broju su samohrane majke, nekim su i muževi bez zaposlenja”, ilustruje Perišić.

Kada obeleže prvu godišnjicu rada – Udruženje je osnovano 1. decembra 2015. – članice će u koloni uspeha moći da navedu i da je u programima obuke učestvovalo više od 100 žena sa evidencije Na-

ženskog roda

cionalne službe za zapošljavanje.

“Toliko ih je ove godine u Kući ljudskih prava u Beogradu, gde se održavaju naše edukacije, prošlo psihološka savetovašta, gde su naučile kako da se nose s teškoćama nakon gubitka posla. Dobile su pravnu pomoć u slučajevima nezakonitih otkaza, neisplaćene nadoknade, mobinga, kao i finan-

sijske savete o povoljnim kreditima ili gde da ulože otpremninu. Naročito smo se fokusirali na pomoć ženama koje razmišljaju o samozapošljavanju”, kaže Perišić.

Interesovanje za preduzetničke radionice sve je veće. Polaznice se informišu o startap kreditima, o tome kako da urade analizu tržišta, izrade biznis plan, vode po-

▲
Polaznice i predavači, prolećni ciklus 2016.

slovne knjige, koje poreze moraju da plaćaju, kako da reklamiraju proizvode.

Uostalom, u Srbiji je 2016. označena kao godina razvoja preduzetništva. Kada se budu zbrajali rezultati te akcije, možda baš žene, one na prekretnici, doprinesu uspehu.

Zimski ciklus obuke još traje, pa je rano za sabiranje utisaka. Polaznice koje su prošle dosadašnje obuke, između ostalog, navele su da su dobile: nove tehnike samopomoći; bolju spoznaju sebe; veru u vlastita znanja i umeća; moć da svesno, ne stihijski, organizuju život; uverenje da nije nemoguće postati preduzetnik; osećaj olakšanja jer si deo grupe; pravo mesto za korisne informacije od profesionalaca drugih struka; veštinu za pregovaranje sa poslodavcima, izradu poslovne biografije; širu mrežu kontakata. ☒

Poslovne žene

Poslovne žene Srbije aktivan su partner “Žena na prekretnici” i dva udruženja imaju potpisan Memorandum o saradnji. Nakon što je 29. septembra održan prvi susret polaznica obuke i uspešnih preduzetnica, već krajem novembra sledi drugi krug razgovora. Opet će se potencijalne i uspešne preduzetnice međusobno propitivati i razmenjivati informacije. Ne samo što će saznati šta ih sve čeka na putu do otvaranja firme i (neizvesnog) opstanka na tržištu već dobijaju i mogućnost zapošljavanja. Nakon prvog susreta, dve su dobile šansu za rad. Dva udruženja planiraju i organizovanje sajмова zapošljavanja. “Žene na prekretnici” saraduju i sa Centrom za edukaciju i razvoj Psihofokus, poverenicom za rodnu ravnopravnost, Kućom ljudskih prava i Centrom za primenjenu psihologiju.